

ВІДГУК

**опонентки ЖИЛНІСЬКОЇ Оксани Іванівни,
докторки економічних наук, професорки,
професорки кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
МОН України
на дисертаційну роботу
ЖУКОВСЬКОЇ Аліни Юріївни
на тему: «ДОКТРИНА УПРАВЛІННЯ ІНКЛЮЗИВНИМ РОЗВИТКОМ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.03 –
економіка та управління національним господарством**

Актуальність теми дослідження та її зв'язок із науковими темами, програмами, планами. Сучасний розвиток національних економік супроводжується нерівномірним розподілом доходів і багатства серед населення, що зумовлює зростання соціальної напруги в суспільстві. Уповільнення темпів економічного зростання, характерне не тільки для низки країн, що розвиваються, а й для розвинених країн, активізує необхідність пошуку нової моделі соціально-економічного розвитку, здатної ефективно реагувати на виклики та загрози, що постають перед економікою та суспільством. З цієї точки зору концепція інклюзивного розвитку може якнайкраще забезпечити реалізацію принципів сталого та збалансованого розвитку, уникаючи при цьому таких загроз, як: брак ресурсів та обмежений доступ до них; зростання соціальної та економічної нерівності; виключення окремих маргінальних груп із політичного, економічного та соціального життя суспільства; зростання безробіття; соціальні та політичні конфлікти; екологічна криза.

Ключову роль у забезпеченні інклюзивного розвитку економіки відіграє держава, вона визначає його стратегічні вектори й активізує відповідні механізми для їхнього досягнення. Допоміжну функції при цьому виконують громадські організації, органи самоорганізації населення та підприємницький сектор.

Необхідність обґрунтування теоретико-методологічних положень та розроблення науково-практичних рекомендацій щодо управління інклюзивним розвитком національної економіки дає підстави констатувати виняткову актуальність теми дисертаційної роботи Жуковської А.Ю.

Сильною стороною дисертації є те, що її виконання відбувалося як складова науково-дослідної роботи Західноукраїнського національного університету під час реалізації низки бюджетних тем, а саме: «Антикризова стратегія регіону» (номер ДР 0120U102737); «Аналіз фінансової спроможності територіальної громади для побудови системи цивільного захисту населення» (номер ДР 0121U114004); «Розробка Програми підвищення ефективності управління активами Полянської територіальної громади» (номер ДР 0123U1003561); «Організація співпраці підприємств агробізнесу з органами місцевого самоврядування» (номер ДР 0122U201024); «Конкурентне позиціонування закладу охорони здоров'я на ринку медичних послуг» (номер ДР 0123U104127); «Менеджмент та публічне управління в умовах трансформацій» (номер ДР 0123U103562). Автором у межах зазначених бюджетних тем підготовлено відповідні напрацювання з теорії, методології та практичної реалізації механізмів управління інклюзивним розвитком національної економіки, територіальних громад, публічних організацій та підприємств.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх достовірність. Проаналізувавши зміст дисертаційної роботи Жуковської А.Ю., можна зазначити, що проведене дослідження є самостійною, цілісною, творчою і науковою працею, що характеризується системним підходом до предмету дослідження.

У роботі чітко визначені об'єкт і предмет дослідження. Мета дослідження, а також поставлені для її досягнення завдання визначили логічну архітектуру роботи з охопленням найбільш важливих аспектів означеної багатогранної проблематики дослідження. Дисертація складається з анотації, вступу, п'яти розділів, що містять 16 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Дисертанткою використано і належним чином опрацьовано великий обсяг літературних джерел та інформаційних ресурсів. Використання сучасних наукових методів і прийомів, а також критичний аналіз фундаментальних праць з теорії інклюзивного розвитку економіки дозволило авторці всебічно обґрунтувати теоретичні, методичні та практичні розробки з досліджуваної проблематики. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, наведених у дисертації, підтверджується використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналізу і синтезу, індукції і дедукції, логічного узагальнення, економічного, порівняльного, статистичного та факторного аналізу, математичного апарату теорії графів та когнітивного моделювання, наукового абстрагування тощо.

Основні наукові положення, висновки та пропозиції, що наведені в дисертації, є достовірними, а обґрунтованість одержаних результатів підтверджується значним обсягом інформаційної бази, яка охоплює праці вітчизняних та зарубіжних науковців за тематикою інклюзивного розвитку і зростання, вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють економічні, соціальні, екологічні й інституційні засади інклюзивного розвитку економіки, інтернет-ресурси, інформація Державної служби статистики України, аналітичні та інформаційні видання професійних організацій, які якісно опрацьовано і систематизовано в таблицях і рисунках. Висновки та результати дослідження є достатньо обґрунтованими завдяки використанню дисертанткою міждисциплінарного концептуального базису із застосуванням загальнонаукових, спеціальних і філософських методів, що були обрані з урахуванням мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.

У першому розділі досліджено сутнісні детермінанти формування сучасної парадигми розвитку національної економіки, вивчено генезу наукових концепцій інклюзивного розвитку національної економіки та розглянуто особливості інклюзивного розвитку національної економіки як об'єкта управління. Заслугове на увагу поділ ідентифікованих тенденцій розвитку економіки на загрози (економічна та соціальна нерівність, старіння населення та забруднення довкілля)

та виклики (швидкий розвиток науково-технічного прогресу, цифровізація та глобалізація економіки) (стор. 47-65). У результаті проведеного дослідження встановлено взаємозв'язок між виявленими проблемами й викликами та генезисом наукових концепцій розвитку економіки (стор. 65-94). Важливе наукове значення має авторське бачення змісту понять «інклюзивне зростання» та «інклюзивний розвиток», встановлення взаємозв'язку між ними (стор. 110).

У другому розділі з'ясовано сутність управління інклюзивним розвитком національної економіки, визначено методологію його здійснення і систематизовано методичне забезпечення оцінки рівня інклюзивного розвитку національної економіки та оцінювання її потенціалу в сфері інклюзивного розвитку. У роботі обґрунтовано необхідність управління інклюзивним розвитком національної економіки та запропоновано його авторське визначення (стор. 118). Подальшого розвитку таке визначення набуло в розробленій дисертанткою системі управління інклюзивним розвитком національної економіки, яка охоплює теоретичний, цільовий, функціональний та ресурсний блоки (стор. 119). У царині методичного забезпечення оцінювання рівня інклюзивного розвитку національної економіки об'єднано проаналізовані методики у дві групи: методики, які дають змогу безпосередньо й опосередковано оцінити інклюзивний розвиток національної економіки (стор. 166). У дисертації запропоновано структуру потенціалу національної економіки (стор. 168) та набір показників для його оцінювання (стор. 190-191).

У третьому розділі проведено оцінювання стану інклюзивного розвитку національної економіки, здійснено аналіз інституційного забезпечення і систематизовано організаційно-економічний механізм управління ним. У роботі запропоновано авторську методику оцінювання потенціалу національної економіки в сфері інклюзивного розвитку, на основі якої розраховано його інтегральний показник в динаміці (стор. 223-227). Дослідження інституційного забезпечення управління інклюзивним розвитком національної економіки дозволило запропонувати його рівневу модель (стор. 231). Аналіз чинної системи соціальних стандартів і гарантій в Україні уможливив ідентифікацію головних

проблем її функціонування, які поділено на концептуальні, нормативно-правові та фінансові (стор. 270).

У четвертому розділі запропоновано доктрину управління інклюзивним розвитком національної економіки та обґрунтовано доцільність використання інструментарію «срібної» та цифрової (мережевої) економік для досягнення цілей інклюзивного розвитку національної економіки. В роботі сформовано концептуальні засади управління інклюзивним розвитком національної економіки у формі доктрини, яка є синтезом системного, інституційного, процесного, ситуаційного, функціонального й інноваційного підходів до дослідження національної економіки і складається з науково формуючої, цілепокладаючої, цілереалізуючої та результуючої підсистем (стор. 289). За основу розробленої доктрини рекомендовано взяти результати оцінювання рівня інклюзивного розвитку національної економіки, проведеного за допомогою авторської методики розрахунку інтегрального показника інклюзивного розвитку національної економіки (стор. 280-285). Також запропоновано низку заходів щодо стимулювання розвитку «срібної» (стор. 308-310) та цифрової економік (с. 319-321) як інструментів інклюзивного розвитку національної економіки.

У п'ятому розділі запропоновано шляхи впровадження інклюзивного підходу в систему публічного управління, окреслено напрямки адаптації системи управління сферою охорони здоров'я до потреб інклюзивного розвитку й визначено вектори застосування інклюзивного підходу в управлінні підприємницьким сектором національної економіки. В роботі запропоновано способи впровадження інклюзивного підходу в публічне управління (стор. 325) та окреслено перспективи імплементації технології «інклюзивного дизайну» в діяльність органів публічної влади (стор. 331-332). Підвищення інклюзивності та якості медичних послуг запропоновано досягти за рахунок впровадження інноваційних інформаційних технологій надання медичних послуг, серед яких телемедицина (стор. 334-352). У дисертації запропоновано заходи стимулювання розвитку інклюзивного підприємництва (стор. 363-364) та напрямки інтеграції

технологій кроскультурного менеджменту (стор. 366) і моделей кейс-менеджменту (стор. 368) у систему управління підприємствами.

Отже, вивчення змісту дисертаційної роботи, розроблених і представлених у ній наукових положень, висновків і рекомендацій дає змогу зробити висновок щодо високого рівня їх обґрунтованості та достовірності, а також важливо відзначити повну відповідність теми дисертації профілю спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Наукова новизна положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у докторській дисертації, їх загальнонаціональне значення. Наукова новизна одержаних результатів дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів та розробленні науково-практичних рекомендацій щодо формування та реалізації доктрини управління інклюзивним розвитком національної економіки. зокрема, у дисертації вперше:

– розроблено доктрину управління інклюзивним розвитком національної економіки, яка є синтезом системного, інституційного, процесного, ситуаційного, функціонального й інноваційного підходів до дослідження національної економіки і складається з науково формуючої, цілепокладаючої, цілереалізуючої та результуючої підсистем, за основу котрих взято макроекономічний аналіз і прогностні розрахунки інтегрального показника інклюзивного розвитку національної економіки та його складових (стор. 289). Реалізація цієї доктрини дасть змогу зміцнити потенціал національної економіки у сфері інклюзивного розвитку і підвищити його рівень за рахунок підтримки розвитку «срібної» та «цифрової» економік та імплементації інклюзивного підходу в процес управління національною економікою на макроструктурному рівні;

– сформовано організаційно-методичні підходи до оцінювання потенціалу національної економіки у сфері інклюзивного розвитку, яка охоплює оцінювання економічного потенціалу, в структурі котрого виокремлено природо-ресурсний, виробничий, трудовий, фінансовий, інвестиційний, науковий, інноваційний і цифровий потенціали; соціального потенціалу, який поєднує демографічний, людський та культурний потенціали і потенціал здоров'я;

екологічного та інституційного потенціалів, використовує двадцять базових показників, складається із семи основних етапів, базується на підході, котрий використовується в моделі М. Портера, методі середньо геометричного зважування і кореляційно-регресійного аналізу, що сприяло визначенню пріоритетних напрямків інклюзивного розвитку та можливих загроз для потенціалу національної економіки у сфері інклюзивного розвитку (відповідно стор. 168, 191, 223-227).

У дисертації удосконалено:

– науковий базис дослідження щодо визначення «інклюзивний розвиток», «інклюзивне зростання», «управління інклюзивним розвитком національної економіки», що дало змогу становити сутнісні детермінанти дослідження. Зокрема, інклюзивний розвиток запропоновано розуміти як створення інвестиційно привабливого, гендерно орієнтованого, екологічно чистого, комфортного середовища країни з розвинутою інфраструктурою, ефективно працюючим малим та середнім бізнесом, ефективним урядуванням і активною спільнотою людей, де кожен член суспільства може реалізувати свої можливості та задовільнити свої потреби незалежно від віку, статі, національності й віросповідання, фізичних і фінансових можливостей, що, на відміну від вже існуючих підходів, об'єднує всі вектори сталого розвитку національної економіки (стор. 110); інклюзивне зростання – як залучення до процесу створення доданої вартості всіх членів суспільства, які можуть і хочуть реалізувати власний потенціал (стор. 110); управління інклюзивним розвитком – як систему заходів держави підтримувального, компенсаційного та регульовального характеру, спрямованих на створення умов для задоволення потреб і реалізації можливостей всіх без винятку членів суспільства, вирішення складних соціально-економічних проблем та адаптації до євроінтеграційних і глобалізаційних викликів за рахунок поєднання наукової, цільової, функціональної та ресурсної підсистем управління, що забезпечує комплексний підхід до розуміння системи управління інклюзивним розвитком національної економіки (стор. 118);

– методичні підходи до розрахунку рівня інклюзивного розвитку національної економіки, відмінність якої від вже існуючих методичних підходів полягає в розрахунку запропонованого в роботі інтегрального показника інклюзивного розвитку, котрий складається з п'яти груп показників, що характеризують економічну, соціальну, цифрову, екологічну та інституційну складові інклюзивного розвитку національної економіки і дають змогу визначити пріоритетні вектори та потенційні проблеми інклюзивного розвитку національної економіки (стор. 280-285);

– цільову підсистему стратегічного управління інклюзивним розвитком національної економіки шляхом верифікації її складових, що передбачають: створення інституційного базису інклюзивного розвитку національної економіки; реалізацію інклюзивного підходу в публічному управлінні, управлінні освітою й охороною здоров'я, веденні молодіжної та культурної політики; розвиток «срібної», «зеленої», шеренгової, циркулярної й цифрової економік, розвиток інклюзивного підприємництва; поглиблення соціальної інтеграції суспільства;

– структуру інституційного забезпечення управління інклюзивним розвитком національної економіки шляхом розробки багаторівневої моделі, яка містить наднаціональний, національний, регіональний, локальний, мікро- та нано-рівні, формальні й неформальні інститути, правове забезпечення, що загалом формують інституційний базис управління інклюзивним розвитком національної економіки (стор. 231).

У роботі набули подальшого розвитку:

– організаційно-економічний механізм управління інклюзивним розвитком національної економіки щодо застосування: аналітичного інструментарію оцінювання її потенціалу в сфері інклюзивного розвитку; планово-прогностичних важелів урахування безпекових викликів воєнного стану та потреб післявоєнного відновлення й адаптації національних соціальних стандартів до євроінтеграційних вимог; інвестиційних (надання державних інвестицій), фіскальних (надання податкових пільг) і монетарних (надання державних кредитів) інструментів підтримки інклюзивно орієнтованого підприємництва;

– організаційно-наукові засади використання інструментарію управління «срібною» економікою як підсистеми інклюзивного середовища, яка має охоплювати такі цільові програми: регулювання варіантів виходу на пенсію, адаптації робочих місць з урахуванням менталітетних особливостей та фізичного самопочуття працівників похилого віку; безперервного професійного розвитку і навчання; зниження рівня дискримінації за віком та передбачати: формування фінансових резервів для оплати послуг з догляду за особами похилого віку; забезпечення органів соціального захисту необхідною кількістю фахівців з догляду людьми похилого віку (стор. 308-310);

– організаційний механізм публічного управління, що має передбачати: імплементацію в роботу органів місцевого самоврядування технології «універсального дизайну», застосування якої дасть змогу: створити умови для рівного доступу громадян до основних прав і свобод; підвищити якість життя населення та забезпечити рівний доступ до ресурсів і благ, котрі є в розпорядженні територіальних громад; підвищити якість та доступність публічних послуг шляхом використання цифрових додатків і моделі відкритого простору, що сприятиме інтеграції України в європейський інклюзивний простір (стор. 331-332);

– організаційно-наукові підходи до управління сферою охорони здоров'я, за основу яких взято активацію застосування: автоматизованих інформаційних медичних систем; телемедицини; системи моніторингу стану здоров'я населення; новітнього медичного обладнання та програмного забезпечення для діагностики і профілактики захворювань, електронних медичних ресурсів та аналітичних систем, що допоможе покращити стан здоров'я населення і збільшити потенціал національної економіки у сфері інклюзивного розвитку (стор. 334-352);

– функціональні механізми управління підприємницьким сектором на засадах інклюзивності, що базуються на запровадженні державних та місцевих програм підтримки розвитку інклюзивного підприємництва (молодіжного, жіночого, «срібного», кроскультурного й ветеранського підприємництва,

підприємницької діяльності людей з інвалідністю і жителів сільської місцевості), що дасть змогу підвищити рівень благополуччя різних категорій населення та збільшити параметричні характеристики потенціалу національної економіки у сфері інклюзивного розвитку (стор. 363-364);

– система внутрішньо організаційного управління інклюзивними підприємствами шляхом використання запропонованого набору інструментів кроскультурного менеджменту й адаптованих до українських реалій зарубіжних моделей кейс-менеджменту, що сприятиме забезпеченню застосування людиноцентричного підходу до управління на мікрорівні (стор. 366-368).

Практичне значення наукових результатів полягає в розробці пропозицій щодо:

– розрахунку потенціалу національної економіки у сфері інклюзивного розвитку та використання його результатів при розробленні й реалізації важелів соціальної політики для створення інклюзивного суспільства шляхом адаптації національної системи соціальних стандартів і гарантій до вимог ЄС, збільшення потенціалу «срібної» економіки, інноватизації інструментів надання соціальних послуг та розвитку соціального інклюзивного підприємництва (Директорат стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Міністерства соціальної політики України, довідка № 3134/0/290-23/51 від 03.11.2023);

– імплементації інклюзивного підходу в процес надання публічних послуг й стимулювання запровадження та розвитку інклюзивного підприємництва (Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, довідка № 86/2 від 22.09.2023);

– створення інвестиційно привабливої, гендерно орієнтованої, комфортної, екологічно чистої територіальної громади з розвинутою інфраструктурою, ефективним малим і середнім бізнесом й активною спільнотою людей, де кожен член громади може реалізувати свої можливості та задовольнити свої потреби незалежно від віку, статі, місця проживання, фізичних і матеріальних можливостей, національності та віросповідання (Почаївська міська рада, довідка № 1322 від 16.10.2023);

- збільшення ефективності механізмів забезпечення обізнаності громадян про підтримку потенціалу здоров'я і його моніторингу, підвищення якості надання медичної допомоги і підтримки безпеки здоров'я населення регіону (КНП «Тернопільський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики» Тернопільської обласної ради, довідка № 58 від 4.09.2023);
- оцінювання результативності управління капітальним будівництвом та архітектурою області в контексті створення безбар'єрного середовища життєдіяльності (Департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження Тернопільської обласної військової адміністрації, довідка № 01-09/2065 від 19.12.2023).

Результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Західноукраїнського національного університету МОН України (довідка № 126-26/2007 від 22.09.2023).

Повнота викладу основних результатів дисертаційної роботи в опублікованих працях. Ознайомлення зі змістом дисертації підтверджує досягнення поставленої мети та завдань дослідження. Цьому сприяло чітке обрання об'єкта дослідження, вивчення великого обсягу бібліографічних джерел, застосування широкого спектра загальнонаукових та спеціальних методів, а також обговорення в порядку дискусій обґрунтованих у дисертації рекомендацій на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Загалом за темою дисертації опубліковано 60 наукових праць, у тому числі 31 публікація, де відображено основні наукові результати, та 29 наукових публікацій, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Ступінь використання матеріалів і висновків кандидатської дисертації. Результати наукових досліджень, за якими Жуковська А.Ю. захистила у 2007 році кандидатську дисертацію на тему: «Трансформація національних систем державного регулювання економіки під впливом глобальних чинників» за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, в її докторській дисертації не використовуються.

Відсутність (наявність) академічного плагіату, компеляцій, фабрикацій та фальсифікацій. Дисертаційна робота Жуковської А.Ю. на тему: «Доктрина управління інклюзивним розвитком національної економіки» відповідає принципам академічної доброчесності. У докторській дисертації та наукових працях, в яких оприлюднено її результати, відсутній академічний плагіат, компеляції, фабрикації та фальсифікації, що підтверджено відповідною довідкою. Використані наукові тексти, ідеї, напрацювання, результати й матеріали інших авторів супроводжуються наявністю відповідних посилань.

Дискусійні положення та зауваження до змісту й оформлення дисертації. Оцінюючи загалом позитивно дисертаційну роботу, вважаємо за необхідне висловити окремі зауваження, що можуть бути підставою для дискусії під час захисту:

1. Головною науковою новизною в роботі є розроблена автором доктрина управління інклюзивним розвитком національної економіки (стор. 289), сформована на основі макроекономічного аналізу і прогнозних розрахунків інтегрального показника інклюзивного розвитку національної економіки та його складових (стор. 280-285). Проте у запропонованій доктрині не знайшло відображення ресурсне забезпечення її практичної реалізації, оскільки всі пропоновані заходи є досить ресурсозатратними. Також авторкою не регламентовано часові межі реалізації рекомендованої доктрини.

2. Пропонуючи доктрину управління інклюзивним розвитком національної економіки (стор. 289), варто було б ідентифікувати і систематизувати потенційні ризики на шляху до інклюзивного розвитку економіки України, виділити слабкі сторони національної економіки та критичні чинники гальмування такого розвитку.

3. У роботі авторка пропонує використовувати такі інструменти управління інклюзивним розвитком національної економіки, як: інтеграція людей похилого віку в економічні процеси та розвиток срібної економіки; створення умов для цифрової трансформації та розвиток цифрової економіки; розвиток «зеленої», шеренгової та циркулярної економік, а також біоекономіки;

впровадження інклюзивного підходу в публічне управління, сферу охорони здоров'я та підприємницький сектор. Проте з тексту дисертації незрозуміло, чому акторка обрала саме такі «точки» інклюзивного зростання.

4. У дисертації на основі ґрунтовного теоретичного аналізу основних положень наукової концепції інклюзивного розвитку економіки обґрунтовано необхідність управління інклюзивним розвитком національної економіки сформовано його систему, яка складається з теоретичного, цільового, функціонального та ресурсного блоків. У структурі ресурсного блоку виокремлено ресурси, методи та інструменти управління. Така структуризація є дискусійною. У складі ресурсного блоку слід залишити лише ресурси, а методи, інструменти та технології управління варто виокремити до блоку механізму управління.

5. У роботі поза увагою залишився такий перспективний механізм управління інклюзивним розвитком національної економіки, як партнерство, зокрема: соціальне партнерство, міжсекторне партнерство, публічно-приватне партнерство, міжмуніципальне партнерство тощо. В умовах обмеженості фінансових ресурсів саме потенціал партнерства може стати інструментом досягнення інклюзивного розвитку національної економіки.

6. При розробці системи управління інклюзивним розвитком слід враховувати не лише потреби та можливості сучасного населення, а й майбутніх поколінь. У контексті цього пропонована доктрина була б більш ґрунтовною та комплексною, якби вона враховувати потреби майбутніх поколінь, передбачала механізм їх задоволення та шляхи акумуляції коштів на його реалізацію в майбутньому.

Означені дискусійні положення та зауваження не зменшують наукову та практичну цінність докторської дисертації Жуковської А.Ю., яка заслуговує на високу оцінку, а зауваження, надані авторці, є підставою для наукової дискусії та можуть стати дороговказами для продовження наукових розвідок.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Жуковської Аліни Юріївни на тему: «Доктрина управління інклюзивним розвитком національної економіки» є самостійною завершеною працею, що містить нові науково обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують важливу наукову проблему, що полягає у розробці концептуальних основ управління інклюзивним розвитком національної економіки. Оформлення дисертаційної роботи відповідає чинним вимогам. Означені у відгуку зауваження не знижують наукову та практичну цінність проведеного дослідження і загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Викладене вище дає підстави констатувати, що дисертаційна робота Жуковської Аліни Юріївни на тему: «Доктрина управління інклюзивним розвитком національної економіки» за актуальністю, змістом, обсягом досліджень, науковою новизною та практичною значущістю отриманих результатів відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою кабінету Міністрів України № 1197 від 17.11.2021 р., а її авторка – **Жуковська Аліна Юріївна** – заслуговує на присудження їй наукового ступеня **доктора економічних наук** за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Опонентка,
професорка кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка МОН України,
докторка економічних наук, професорка,
Заслужена діячка науки і техніки України

 Оксана ЖИЛНІСЬКА

ПІДПИС
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
КАРАУЛЬНА

